

PRZEMYSŁAW MARCIN ŻUKOWSKI

Władysław Bartynowski (1832–1918). Życie, twórczość i spuścizna archiwalna w zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie

Władysław Bartynowski (25 czerwca 1832 – 16 grudnia 1918) odziedziczył po ojcu pasję kolekcjonerską. Kontynuował ją i pielęgnował przez całe swoje życie, a nawet stworzył swoją własną „szkołę” numizmatyki, mimo że nigdy nie piastował katedry uniwersyteckiej. W jego pracowni kształcili się i zdobywali praktyczną wiedzę m.in. Marian Gumowski czy Feliks Kopera. Nic dziwnego, gdyż był w Krakowie „instytucją”, znanym ze swych wyjątkowych zainteresowań książkami, numizmatyką i kolekcjonerstwem. Od najmłodszych lat zbierał monety i medale, wymieniał się dubletami, kupował nowe obiekty do swojej kolekcji, robił kopie galwaniczne wynalezioną przez siebie metodą reprodukcji numizmatów zwaną potocznie *bartynotypią*. Archiwum Muzeum Narodowego w Krakowie zgromadziło liczne objekty pozostawione przez Władysława Bartynowskiego, m.in. materiały warsztatowe do planowanych publikacji dotyczących projektowanego słownika malarzy i rytowników od dawnych czasów do lat mu współczesnych. Na ten zbiór składają się przede wszystkim wypisy ze źródeł. Na kartach katalogowych (fiskach) znajdują się ponadto podstawowe dane biograficzne jak imię i nazwisko, data urodzin i śmierci (często zawierające dzień, miesiąc i rok). Kolejne informacje dotyczą dzieł sztuki. Wszystko uzależnione jest od pozycji artysty i od wartości jego prac. Czasami zawierają także informacje charakteryzujące autora lub jego dzieła. Takie dopiski i anegdoty czynią nieopublikowaną nigdy pracę Władysława Bartynowskiego bardzo interesującą, a jej treść świadczy o wartości merytorycznej dzieła.